

Warmińsko-Mazurski
Urząd Wojewódzki w Olsztynie

**REALIZACJA PROGRAMU
„ASYSTENT OSOBISTY OSOBY
Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIĄ” DLA JEDNOSTEK
SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO - EDYCJA 2024**

FUNDUSZ SOLIDARNOŚCIOWY

Warmińsko-Mazurski
Urząd Wojewódzki w Olsztynie

Podstawą prawną Programu jest art. 7 ust. 5 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2023 r. poz. 647, 1407 i 1429).

Cele Programu:

Wprowadzenie usług asystencji osobistej jako formy ogólnodostępnego wsparcia w wykonywaniu codziennych czynności oraz funkcjonowaniu w życiu społecznym. Usługi asystenckie mogą uzupełniać usługi opiekuńcze, nie mogą ich jednak zastąpić.

ADRESACI PROGRAMU:

- **dzieci do ukończenia 16. roku życia** posiadające orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji oraz
- **osoby z niepełnosprawnościami posiadające orzeczenie:**
 - a) o znacznym stopniu niepełnosprawności albo
 - b) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo
 - c) traktowane na równi z orzeczeniami wymienionymi w lit. a i b, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

UWAGA: osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia muszą stanowić minimum 70% uczestników Programu (część. III ust. 3 pkt 2). Wysoki poziom wsparcia oznacza osoby posiadające orzeczenia tj: znaczny stopień niepełnosprawności oraz orzeczenia traktowane na równi ze znacznym stopniem niepełnosprawności, dzieci do ukończenia 16 roku z orzeczeniem o niepełnosprawności wraz z pkt 7 i 8 orzeczenia, oraz osoby z niepełnosprawnością sprzężoną – przynajmniej dwa symbole niepełnosprawności).

Podmioty uprawnione do składania wniosków:

Program adresowany jest do gmin i powiatów, w których istnieje potrzeba świadczenia usług asystenta.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy Programu:

- Program zapewnia usługi asystencji osobistej świadczone uczestnikom przez asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością, zwanego dalej także „asystentem”.
- Program zakłada wsparcie finansowe dla gmin/powiatów w zakresie świadczenia usług asystencji osobistej, które będą dostosowane do potrzeb uczestnika, mieszkającego na terenie danej gminy/powiatu, z zastrzeżeniem punktu poniżej.
- Osoba może korzystać z usług asystencji osobistej na terenie innej gminy lub innego powiatu niż gmina lub powiat właściwe ze względu na jej miejsce zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego.

KTO MOŻE ZOSTAĆ ASYSTENTEM?

Usługi asystencji osobistej mogą świadczyć osoby niebędące członkami rodziny uczestnika, opiekunami prawnymi uczestnika lub osobami faktycznie zamieszkującymi razem z uczestnikiem, które:

- posiadają dokument potwierdzający uzyskanie kwalifikacji w następujących zawodach i specjalnościach: asystent osoby niepełnosprawnej, opiekun osoby starszej, opiekun medyczny, pedagog, psycholog, terapeuta zajęciowy, pielęgniarka, siostra PCK, fizjoterapeuta; lub
- posiadają co najmniej 6-miesięczne, udokumentowane doświadczenie w udzielaniu bezpośredniej pomocy osobom z niepełnosprawnościami, np. doświadczenie zawodowe, udzielanie wsparcia osobom z niepełnosprawnościami w formie wolontariatu; lub
- Zostały wskazane przez uczestnika lub jego opiekuna prawnego (w przypadku osoby małoletniej albo ubezwłasnowolnionej całkowicie) w Karcie zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024, której wzór stanowi załącznik nr 7 do Programu. W tym przypadku nie są wymagane kwalifikacje i doświadczenie. Jedynie w przypadku dzieci konieczne są: zaświadczenie o niekaralności, informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców na Rle Seksualnym oraz pisemna akceptacja.

W przypadku, gdy usługi asystencji osobistej będą świadczone na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności, wymagane jest także:

- zaświadczenie o niekaralności;
- informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w postaci wydruku pobranej informacji z Rejestru;
- pisemna akceptacja osoby asystenta ze strony rodzica lub opiekuna prawnego dziecka z niepełnosprawnością.

Usługi asystencji osobistej polegają w szczególności na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością we wszystkich sferach życia, w tym:

- wsparciu uczestnika w czynnościach samoobsługowych, w tym utrzymaniu higieny osobistej;
- wsparciu uczestnika w prowadzeniu gospodarstwa domowego i wypełnianiu ról w rodzinie;
- wsparciu uczestnika w przemieszczaniu się poza miejscem zamieszkania;
- wsparciu uczestnika w podejmowaniu aktywności życiowej i komunikowaniu się z otoczeniem.

Zakres usług asystenta określa się w karcie realizacji usług asystencji osobistej (załącznik nr 9).

Czas trwania usług asystenta:

W godzinach realizacji usług asystencji osobistej **nie mogą być świadczone** usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze, o których mowa w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901), inne usługi finansowane w ramach Funduszu albo finansowane przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych lub usługi obejmujące analogiczne wsparcie, **do wymienionych powyżej (wskazane w części IV, ust. 10 Programu)**, finansowane ze środków publicznych.

Usługi asystencji osobistej mogą być realizowane przez **24 godziny na dobę, 7 dni w tygodniu**, przy czym przez tego samego asystenta maksymalnie do 12 godzin na dobę.

Przez dobę należy rozumieć 24 kolejne godziny, poczynając od godziny, w której asystent rozpoczyna realizację usługi asystencji osobistej. **Do czasu realizacji usługi asystencji osobistej nie wlicza się czasu dojazdu do i od uczestnika.**

Limit godzin usług asystencji

1) **840 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie:

- a) o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- b) traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z niepełnosprawnością sprzężoną;

2) **720 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie:

- a) o znacznym stopniu niepełnosprawności,
- b) traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych;

3) **480 godzin rocznie** dla osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie:

- a) o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną,
- b) traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, z niepełnosprawnością sprzężoną;

4) **360 godzin rocznie** dla:

- a) osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,
- b) osób z niepełnosprawnościami posiadających orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, zgodnie z art. 5 i art. 62 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
- c) dzieci do ukończenia 16. roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem w pkt 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności – konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

W ramach Programu gmina/powiat może otrzymać wsparcie finansowe do wysokości 100% kosztów realizacji przez asystenta usługi asystencji osobistej. Gmina/powiat może dodatkowo przeznaczyć środki własne (wkład własny) na realizację usług asystencji osobistej w ramach Programu.

Koszt jednej godziny zegarowej wynagrodzenia asystenta za zrealizowaną usługę asystencji osobistej nie może przekroczyć miesięcznie **50 zł brutto** (zmiana, obecnie 40 zł brutto miesięcznie) wraz z kosztami pracy zatrudniającego. Nie jest dopuszczalne pokrywanie z tej kwoty kosztów administracyjnych realizatora Programu.

Kwalifikowalność kosztów:

Koszt świadczenia usług asystenta może dotyczyć wszystkich kosztów związanych z ich świadczeniem, w szczególności:

- wynagrodzenia asystentów;
- koszty zakupu jednorazowych biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi oraz koszt przejazdów asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/ innym środkiem transportu w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług oraz wyłącznie w przypadku jednoczesnego przejazdu asystenta i uczestnika oraz koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne (300 zł/500 zł miesięcznie);
- koszty ubezpieczeń OC lub NNW asystentów związanych ze świadczeniem usługi asystenta, w wysokości nie większej niż **200 zł** rocznie (zmiana, obecnie 150 zł rocznie).

Koszty będą kwalifikowalne jeśli:

- pod opieką asystenta w tym samym czasie będzie korzystać jeden uczestnik;
- będzie prowadzona ewidencja biletów komunikacji publicznej/prywatnej jednorazowych, zawierająca m.in. informacje dotyczące: daty pobrania biletów, liczby pobranych biletów, danych asystenta, daty i celu podróży.
- będzie prowadzona ewidencja przebiegu pojazdu stanowiącego własność asystenta/udostępnionego przez osobę trzecią lub ewidencja kosztów przejazdu innym środkiem transportu np. taksówką, zawierająca następujące informacje: dane asystenta, datę i cel podróży, do której należy dołączyć dowód poniesienia wydatku np. rachunek, paragon, fakturę dokumentującą ww. przejazd,

oraz będą ponoszone w okresie realizacji Programu tj. od 1 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r.

Koszty obsługi zadania

Wójt, burmistrz, prezydent miasta, starosta może pokryć koszty obsługi Programu w wysokości faktycznie poniesionej, nie większej niż **2%** środków przekazanych na jego realizację.

Wójt, burmistrz, prezydent miasta/starosta może przekazać podmiotom, którym zleca realizację usługi lub od których nabywa usługę (części IV ust. 27 pkt 2 i 4 Programu), środki stanowiące nie więcej niż 2% przekazanych środków Funduszu, w celu pokrycia wszelkich kosztów obsługi księgowej, kadrowej lub administracyjnej, które pojawią się w związku z realizacją usług w ramach Programu.

Nabór wniosków

- Gmina/powiat składa wniosek (załącznik nr 1 do Programu) wraz z załącznikami do wniosku (**załączniki nr 1 i 2 do wniosku – błąd w programie**) do właściwego wojewody za pośrednictwem **Generatora Funduszu Solidarnościowego** dostępnego na stronie internetowej **bfs.mrips.gov.pl**, w terminie od dnia **14 sierpnia 2023 r. do dnia 15 września 2023 r.**
- Wojewoda, po weryfikacji wniosków złożonych przez gminy/powiaty, sporządza listę rekomendowanych wniosków do finansowania w ramach Programu i przekazuje ją do Ministra wraz z informacją wojewody dotyczącą środków finansowych z Programu, w terminie do dnia **6 października 2023 r.**

GENERATOR

- **oferty składane są** w generatorze FS. Ministerstwo przygotowało instrukcję obsługi generatora;
- **profil jst** – wpisujemy:

dane gminy/powiatu (nie GOPS-u, MOPS-u, PCPR-u),

nr wyodrębnionego rachunku bankowego dla Programu AOOD gminy (nie GOPS-u, MOPS-u, PCPR-u),

adres mailowy (tu wskazane jest, aby podać adres mailowy jednostki bezpośrednio realizującej

Program z uwagi na możliwość przekazania, za pośrednictwem generatora, uwag do oferty na wskazany w profilu adres mailowy),

upoważnienie (**WAŻNE**: upoważnienie może posiadać kilka osób, załącza się upoważnienia podpisane elektronicznie lub scan upoważnień z naniesionym podpisem elektronicznym).

Generator nie pozwoli na założenie profilu, jeżeli nie zostaną wypełnione wszystkie wymagane pola;

- **Do wniosku należy załączyć** oświadczenie o złożeniu wniosku (**oświadczenie musi zostać opatrzone podpisem elektronicznym**).
- **WAŻNE**: wzorniki podpisów i pieczęć nagłówekowa gminy/powiatu

Załącznik 1 do wniosku

KALULACJA KOSZTÓW					
do wniosku/aktualizacji wniosku** gminy/powiatu na środki finansowe w ramach Programu „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024					
L.p.	OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNE Z UWZGLĘDNIENIEM STOPNIA NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI	LICZBA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH Zgodnie z pkt 1.4 wniosku	WYMIAR GODZIN USŁUG ASYSTENCJI OSOBISTEJ DLA JEDNEJ OSOBY NIEPEŁNOSPRAWNEJ	KOSZT JEDNEJ GODZINY ASYSTENCJI OSOBISTEJ	RAZEM KOSZT GODZINOWY USŁUG ASYSTENTA
	1	2	3	4	5
1	Orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzecznia równoważne)		Kwoty muszą być zgodne z poz. 1.5 wniosku	Stawka nie większa niż 50 zł	- zł
2	Orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności (w tym orzecznia równoważne)				- zł
3	Orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną (w tym orzecznia równoważne)				- zł
4	Orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (w tym orzecznia równoważne)				- zł
5	Dzieci w wieku do ukończenia 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami w pkt. 7 i 8 w orzeczeniu o niepełnosprawności: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji				- zł
RAZEM		0			- zł

Załącznik 1 do wniosku

L.p.	KOSZT ŚWIADCZENIA USŁUG ASYSTENCJI OSOBISTEJ (DOT. ASYSTENTÓW)	LICZBA ASYSTENTÓW	MIESIĘCZNY KOSZT ŚWIADCZENIA DLA JEDNEGO ASYSTENTA	LICZBA MIESIĘCY	RAZEM KOSZTY ŚWIADCZENIA USŁUG ASYSTENCJI OSOBISTEJ
	6	7	8	9	10
1	Koszt zakupu jednorazowych biletów komunikacji publicznej/prywatnej dla asystentów towarzyszących uczestnikowi oraz koszt przejazdów asystentów własnym/udostępnionym przez osobę trzecią/innym środkiem transportu, np. taksówką w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu oraz koszt zakupu biletów wstępu na wydarzenia kulturalne, rozrywkowe, sportowe lub społeczne itp. dla asystenta towarzyszącego uczestnikowi*	1 (asystent) = 1 (uczestnik)	1 (asystent) = 1 (uczestnik) zaznaczenie zgodne z poz. 1.9 lub 1.10 wniosku	1 (asystent) = 1 (uczestnik)	1 (asystent) = 1 (uczestnik)
		1 (asystent) ≤ 2 (uczestników)	1 (asystent) ≤ 2 (uczestników)	1 (asystent) ≤ 2 (uczestników)	1 (asystent) ≤ 2 (uczestników)
					- zł
2	Koszt ubezpieczeń OC oraz NNW asystentów związanych ze świadczeniem usług asystenta, w wysokości nie większej niż 200 zł rocznie, przy czym zapewnienie ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej jest obowiązkiem realizatora Programu	Liczba musi być zgodna z poz. 1.7 wniosku	Kwota nie większa niż 200 zł		- zł
					- zł
				RAZEM	zł

Część opisowa – kryteria merytoryczne załącznik nr 2 do wniosku

Informacje opisowe należy sporządzić w sposób czytelny krótki, zwięzły i **na temat!!!**. Nie powielać (kopiować) nagłówków.

- 1) Usługi asystencji osobistej będą skierowane do osób będących adresatami Programu, określonych w części III ust. 2 Programu (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 2) Osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia, określone w części III ust. 3 pkt 2 Programu, będą stanowiły minimum 70% uczestników Programu (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 3) Usługi asystencji osobistej świadczyć będą osoby, które spełniają warunki określone, w części IV ust. 4 Programu (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 4) Usługi asystencji osobistej będą polegały na wspieraniu przez asystenta osoby z niepełnosprawnością we różnych sferach życia, w tym w zakresie określonym w części IV ust. 10 Programu (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 5) Usługi asystencji osobistej poprawią funkcjonowanie osób z niepełnosprawnościami w ich środowisku, zwiększą możliwość zaspokajania ich potrzeb oraz włączą je w życie społeczne (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 6) Powiązanie kosztów z celem Programu (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 7) Prawidłowość sporządzenia kalkulacji wniosku na środki finansowe z Programu, w tym planowane źródła finansowania zadania (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*);
- 8) Gmina/Powiat posiada odpowiednie zasoby kadrowe do realizacji zadań (*opisać, w jaki sposób kryterium zostanie spełnione*)

Zmiany w Programie

- w pierwszej kolejności umożliwienie wyboru asystenta przez osobę z niepełnosprawnością lub jej opiekuna (w przypadku osób niepełnoletnich lub ubezwłasnowolnionych) bez konieczności spełniania warunków dotyczących wykształcenia czy doświadczenia. Osoba z niepełnosprawnością przejmuje odpowiedzialność za wybór takiej osoby i potwierdza w oświadczeniu zawartym w Karcie zgłoszenia, że wskazana osoba jest przygotowana do pełnienia takiej funkcji. W przypadku braku wskazania, asystenta zatrudnia gmina;
- Osoba może korzystać z usług asystencji osobistej na terenie innej gminy lub innego powiatu niż gmina lub powiat właściwe ze względu na jej miejsce zamieszkania, pod warunkiem zawarcia porozumienia pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego;
- wprowadzono możliwość przesuwania kosztów w ramach zadania
 - oszczędności z zakupu biletów i ubezpieczenia można przenieść do kategorii kosztów związanych z wynagrodzeniem asystenta – konieczność zachowania limitów określonych w Programie – 50 zł za godzinę i limit godzin dla poszczególnej kategorii osób niepełnosprawnych. Nie można przesunąć oszczędności z wynagrodzenia asystenta na zakup biletów i ubezpieczenie;
 - koszty zakupu biletów można przenieść do kosztów ubezpieczenia i odwrotnie – z zachowaniem limitów określonych w Programie). **Nie można dokonywać przesunięć pomiędzy kosztami realizacji zadania a kosztami obsługi;**

- wprowadzono możliwość wniesienia do Ministra umotywowanych zastrzeżeń, w przypadku negatywnej oceny merytorycznej wniosku przez wojewodę;
- **zmiany w stawkach:**
 - koszt jednej godziny wynagrodzenia asystenta nie więcej niż 50 zł brutto miesięcznie (było 40 zł) wraz z kosztami pracy;
 - koszt ubezpieczenia OC oraz NNW asystenta nie więcej niż 200 zł rocznie (było 150 zł).

Pozostałe informacje

- podpisywanie umów – umowy będą podpisywane ze starostami/ prezydentami/burmistrzami/wójtami przy kontrasygnacie skarbników;
- każdy powiat/gmina ma obowiązek posiadania wyodrębnionego rachunku bankowego dla środków Programu, prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej otrzymanych środków i dokonywanych z **nich** wydatków (tylko środki FS!!!),
- składając oświadczenie o przyjęciu dotacji należy wskazać imię i nazwisko osób reprezentujących gminę/powiat tj. starosta (2 członków Zarządu)/prezydent/burmistrz/wójt oraz imię i nazwisko skarbników, a także nr rachunku bankowego, o którym mowa powyżej.
- w każdym piśmie, w tym również w oświadczeniu o przyjęciu dotacji, należy nanieść wzornik podpisu (zgodnie z pieczęcią).

Oświadczenia i upoważnienia jak załączać?

WERSJA 1(SCAN+PODPIS) - wypełniamy druk → stawiamy pieczętki łącznie z pieczęcią nagłówkową, podpisuje się na nim odręcznie wójt/burmistrz/prezydent miasta/starosta oraz skarbnik (w przypadku oświadczenia o złożeniu wniosku podpis skarbnika obowiązkowo) → robimy scany → podpisujemy scany podpisem kwalifikowanym (podpisują osoby, które podpisały się na oryginale) → załączamy do generatora.

WERSJA 2 – (PODPIS) wypełniamy druk → nanosimy wzorniki pieczęci gminy/powiatu oraz osób, które będą te druki podpisywały, tj. wójt/burmistrz/prezydent miasta/starosta oraz skarbnik (w przypadku oświadczenia o złożeniu wniosku podpis skarbnika obowiązkowo) → podpisujemy podpisem kwalifikowanym → załączamy do generatora.